

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 022516 19 Квлз
Бања Лука, 25.07.2019. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Горјане Попадић, као предсједника вијећа, Весне Антонић, Смиљане Мрша, Едине Чупељић и Мерсиде Бјелобрк, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибих, у кривичном предмету осуђеног А.В., због кривичног дјела организованог криминала из члана 383а. став 2. у вези са продуженим кривичним дјелом тешке крађе из члана 232. став 2. у вези са ставом 1. тачка 1. и два кривична дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости његовог браниоца, поднесеном против правноснажне пресуде Посебног вијећа за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала Врховног суда Републике Српске број: 11 0 К 022516 18 Кж 2 од 17.01.2019. године, у сједници вијећа одржаној дана 25.07.2019. године, донио је

П Р Е С У Д У

Захтјев за заштиту законитости се одбија.

О б р а з л о ж е њ е

Правноснажном пресудом Окружног суда у Бања Луци Посебно одјељење за сузбијање организованог и најтежих облика привредног криминала број: 11 0 К 022516 18 К-п од 18.06.2018. године, која је потврђена пресудом Врховног суда Републике Српске број: 11 0 К 022516 19 Кж 2 од 17.01.2019. године, оглашен је кривим оптужени А.В., због кривичног дјела организованог криминала из члана 383а. став 2. Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник РС“, број: 49/03 са измјенама у даљем тексту: КЗ РС) у вези са продуженим кривичним дјелом тешке крађе из члана 232. став 2. у вези са ставом 1. тачка 1. и два кривична дјела разбојништва из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС и осуђен на казну затвора у трајању од 10 (десет) година, у коју му је урачунато вријеме проведено у притвору почев од 16.06.2017. године па надаље. Истом пресудом, на основу члана 108. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник РС“, број: 53/12, 91/17 и 66/18 у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени је обавезан да исплати „ГС – Трговина, а.д. Б.Л. („М.“) износ од 6.272,30 КМ, А.Д. Фабрици д. Б.Л. 2.581,42 КМ, „Т.“ малопродаји д.о.о. Б.Л. („М. м.“) износ од 2.345,40 КМ, П.И. Б. а.д. Б. износ од 6.630,11 КМ, док су оштећени МИ „Д.-Д.“ д.о.о. Л., те Д.Т. и С.Т. са имовинско правним захтјевом упућени на парницу. На основу члана 99. став 1. у вези са чланом 96. став 2. тачке е) ЗКП РС, оптужени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка у износу од 9.858,55

КМ, паушал у износу од 150 КМ у року од 15 дана од правоснажности те пресуде под пријетњом принудног извршења, као и надокнади награду и нужне издатке браниоца по службеној дужности, чија ће висина бити утврђена посебним рјешењем у складу са чланом 97. став 2. ЗКП РС.

У поступку по жалби браниоца оптуженог на ту пресуду, Посебно вијеће за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала Врховног суда Републике Српске је пресудом број: 11 0 К 022516 18 Кж 2 од 17.01.2019. године одбило као неосновану жалбу браниоца и потврдило наведену првостепену пресуду

Против те пресуде захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев) је благовремено поднио бранилац осуђеног М.М., адвокат из Б.Л., због повреде Кривичног закона и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачке г) - повреде права на одбрану, с приједлогом да се Захтјев уважи и укину обје нижестепене одлуке и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.

У одговору на захтјев замјеник главног републичког јавног тужиоца Светлана Бијелић је предложила да се захтјев одбије као неоснован.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се, примјеном одредби члана 354. ЗКП РС ограничио на испитивање само оних повреда закона на које се позива подносилац Захтјева, те је одлучено као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Захтјев за заштиту законитости се, у смислу одредбе члана 350. став 1. ЗКП РС, може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона, те повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. и ставу 3. овог члана. Ограничењима из става 2. цитиране законске одредбе искључена је могућност улагања овог правног лијека ако није изјављена жалба на првостепену пресуду, као редовни правни лијек, те ако наведене повреде материјалног и процесног закона нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку). Ограничењима из става 3. исте законске одредбе искључена је могућност улагања овог правног лијека против пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

У конкретном случају, Захтјевом се правоснажна пресуда побија по оба означена законска основа предвиђена одредбом члана 350. став 1. ЗКП РС. Повреда Кривичног закона је истицана и као жалбени основ при чему није назначен ни један од облика повреде Кривичног закона из члана 312. ЗКП РС, нити је у разлозима образложено у чему се огледа повреда Кривичног закона, сем констатације „да су друга лица у истом кривичном поступку блаже кажњена.“ Повреда права на одбрану из члана 311. тачка г) ЗКП РС је, према образложењу Захтјева, учињена у жалбеном поступку на начин што другостепени суд није одговорио на кључне жалбене приговоре у погледу чињеница од одлучног значаја. Осим тога аргументима у образложењу Захтјева је подвргнута критици чињенична основа правоснажне пресуде, те се указује и на оне форме битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. под тачкама з) и к) те

повреде члана 14. ЗКП РС, који су изнесене и у жалби браниоца на првостепену пресуду.

Дакле, повреда Кривичног закона као основ за овај правни лијек је била изнесена и у жалби оптуженог изјављеној на првостепену пресуду, док повреда права на одбрану као облик битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС није изнесена у тој жалби па ће, с обзиром на ограничења садржана у одредбама члана 350. став 2. ЗКП РС, по овом правном лијеку предмет разматрања бити само они приговори засновани на тврдњи о повреди права на одбрану учињену у жалбеном поступку.

Повреда права на одбрану је једини облик битне повреде одредаба кривичног поступка, прописан одредбама члана 311. став 1. ЗКП РС, који представља основ за подношење захтјева за заштиту законитости, као ванредног правног лијека, а под ову повреду се не могу подвести оне повреде поступка које су издвојене у посебне, друге облике битних повреда одредаба кривичног поступка предвиђене у цитираној законској одредби, које су законом предвиђене као жалбени основ, али нису предвиђене као основ за подношење Захтјева за заштиту законитости, укључујући и оне облике битне повреде одредаба кривичног поступка на које се Захтјевима бранилаца осуђених указује, које се манифестују у противрјечности изреке пресуде разлосима /из тачке к) цитиране законске одредбе/, те у заснивању пресуде на доказу на коме се по одредбама ЗКП РС не може заснивати пресуда /из тачке з) члана 311. став 1. ЗКП РС/. Наведени облици битне повреде одредаба кривичног поступка су истицани и као жалбени основ на првостепену пресуду, које је другостепени суд размотрио и оцијенио као неосноване, а у образложењу своје пресуде дао детаљне, јасне и увјерљиве разлоге за такву оцјену, која оцјена не подлијеже законској могућности преиспитивања по овом ванредном правном средству.

Апострофирајући да је повреда права на одбрану учињена у жалбеном поступку и да се манифестује у облику недостатка образложења другостепене пресуде за истакнуте жалбене приговоре, Захтјев тврди да се разлоси побијане пресуде у погледу жалбених приговора одбране на првостепену пресуду, свде на формално образложење које је без икакве унутрашње вриједности, да се из таквог образложења не може закључити на које радње и дјело се односи с обзиром на чињеницу да се осуђеном ставља на терет више радњи, тако да је по изнесеном ставу у Захтјеву образложење сведено на паушално и неодрживо образложење.

На наведеним приговорима Захтјева, по оцјени овог суда, не може се темељити тврдња о повреди права на одбрану, као битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Наиме, право на образложење пресуде има суштински значај за остваривање права на жалбу и ово право без сумње улази у спектар права која одражавају правичност поступка и обезбјеђују равноправност странака у поступку. Међутим, према пракси Европског суда за људска права (у даљем тексту: Европски суд) и Уставног суда Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд), право на образложену одлуку не захтјева детаљан одговор на сваки аргумент који изнесу стране у поступку, оно допушта вишим судовима да само

подрже разлоге које су нижи судови навели као образложење, без потребе да те разлоге понављају, довољно је да изрази слагање са утврђењем нижестепеног суда (Европски суд, *Г. против Грчке, (но 2)-12686/03*) пресуда од 20. марта 2009. године и Уставног суда *АП 2137/14* од 15.04.2015.).

Дакле, према пракси Европског суда и Уставног суда, довољно је да образложење одлуке садржи слагање са утврђењем нижестепеног суда, тако што ће виши суд у образложење своје одлуке инкорпорирати или упутити на разлоге из образложења нижестепеног суда, или на други начин указати да се слаже с њима. С тим у вези, суштински захтјев је да виши суд укаже на то да је размотрио питања истакнута у жалби која су била од одлучног значаја, да је у случају неслагања с одлуком нижестепеног суда, неслагање засновао на њеној процјени и да жалбу није одбио прије него што ју је претходно размотрио (Европски суд, *Л. и Х. против Румуније пресуда бр. 3567/06 од 06. априла 2006. године*; Уставни суд, *АП 2137/14* од 15.04.2015. године.

У конкретном случају, сви жалбени приговори браниоца осуђеног, укључујући и оне приговоре које Захтјев апострофира, су претходно интерпретирани у образложењу побијане другостепене пресуде а потом оцијењени, па прихвативши као правилну чињеничну основу пресуде и као ваљане дате разлоге за утврђене чињенице другостепени суд их је инкорпорирао у образложење своје пресуде (страна 3. и 4. другостепене пресуде). Наведено представља прихватљив методолошки приступ образлагања одлука другостепених судова у смислу правних стандарда изражених у цитираним одлукама Европског суда и како из таквог образложења несумњиво произлази да је другостепени суд прије доношења одлуке о жалби размотрио све релевантне приговоре жалбе, онда нема мјеста тврдњи Захтјева о учињеној повреди права на одбрану у жалбеном поступку. При томе, се повреда права на одбрану у наведеном облику не може заснивати на томе што се Захтјевом доводи у питање валидност датих разлога у образложењу пресуде за одбијање наведених жалбених приговора као неоснованих.

Поведа Кривичног закона је Захтјевом означена као основ побијања правоснажне пресуде, међутим при томе није прецизиран ни један од облика повреде Кривичног закона из члана 312. ЗКП РС, нити је у разлозима образложено у чему се огледа повреда Кривичног закона, ради чега се не могу прихватити као основани паушални и неаргументовани приговори Захтјева засновани на тврдњи да је побијаном пресудом повријеђен Кривични закон.

Када је у питању одлука о кривичним санкцијама, повреда Кривичног закона према одредбама члана 312. тачка д) ЗКП РС постоји ако је у изрицању санкције прекорачено овлаштење које суд има по закону. Како је у конкретном случају осуђеном, за кривично дјело организованог криминала из члана 383а. став 2. КЗ РС, за које дјело је прописана казна затвора најмање 5 (пет) година, примјеном одговарајућих КЗ РС изречена казна затвора у трајању од 10 (десет) година онда таквом одлуком није прекорачено овлаштење које суд има по закону, јер је та казна у складу са законским оквиром прописане казне за наведено кривично дјело. Исто тако чињеница да су други саизвршиоци осуђени на казне затвора, које су по висини мјере у краћем трајању, не могу се подвести под повреду Кривичног закона у смислу цитираног законског прописа, која би се

манифестовала у прекорачењу законских овлаштења суда при доношењу одлуке о казни.

Из изнијетих разлога, овај суд налази да поднесени Захтјев браниоца осуђеног није основан, јер повреде закона на које се позива подносиоц Захтјева нису учињене, на што се и у одговору републичког јавног тужиоца на те Захтјеве правилно указује, ради чега је у смислу одредбе члана 355. ЗКП РС одлучено као у изреци, тако што је Захтјев, као неоснован, одбијен.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
Горјана Попадић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић